

induplati

konoplan

GLASILO
KOLEKTIVA INDUPLATI JARŠE

Leto XVI

avgust 1967

Cena 0,20 N din

**Lepo vreme,
toplo morje in
prijetno bivanje
v počitniškem
domu Induplati
v Umagu
- to je dopust!**

Usebina:

Sedemnajst let samoupravljanja
Ni bil za vse kolektivni dopust
M. Skrinjar - Cvetje podaljšuje življenje
B. Zupan - Vtisi in spoznanja s stro-
kovne ekskurzije
J. Mavko - Prodaja v juliju 1967
L. Zabukovec - Proizvodnja v juliju 1967
Doba sintetičnih snovi
Ing. B. Novak - Tudi v našem podjetju
uporabljamo POLINOZNA VLAKNA
Umag na 15. mestu
Uveljavljanje pokojninske dobe ...
Podražitev bencina napovedujejo
M. Skrinjar - Ocenimo smeh

Nogomet
Poročila se je (in opravičilo)
V. Habjan - Obvestila iz kadrovske
službe
Pismo vojaka Osolina
Zahvala

Izdaja v 850 izvodih kolektiv tovarne
Induplati. Odgovorni urednik Otmar
Lipovšek. Natisnila in klišeje izdelala
Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani

Sedemnajst let samoupravljanja

Prazniki delovnih ljudi so dnevi, ki nas spominjajo na posebne uspehe. Dostikrat so spomini na preteklost povezani z junaštvimi, z voljo in z žrtvami.

Z uporabo denarja, kot plačilnega sredstva v vsakdanjem življenju, se je pričel razkorak med bogatimi in delavci. Čim bogatejši je nekdo, toliko bolj je zahteven. Razlika med bogatimi in nebogati se vedno bolj veča. S časom so se izkoriščeni pridružili še zatirani; kdo drugi kot delavci, ki so ustvarjali delodajalcu dobičke. Lastniki proizvodnih sredstev so dobičke porabili pretežno za svojo osebno korist in manj za razvoj in izpopolnitev orodij in delovnih sredstev.

V dvajsetem stoletju se pridružijo še obdobje mehanizacije in v zadnjem času še doba avtomatizacija mehanizacije. Razumljivo je, da si lahko sodobne stroje nabavi le bogati lastnik proizvodnih sredstev. Tistim, ki ne morejo v korak z modernim načinom proizvodnje, jutrišnji dan ni zagotovljen. Samo prizadevnost ni dovolj. Zahtevnejše izdelke lahko naredi le tisti, ki ima ustrezne stroje; ceneje lahko izdelava neko stvar le tisti, ki ima svojo proizvodnjo mehanizirano.

Lastniki tovarn so iskali le profite; imeli so jih vse dotle, dokler se niso soočili s konkurenco, ki je spoznala naprednejši način dela.

Vojne, v prvi polovici dvajsetega stoletja, se niso bile le za politični prestiž, ampak v enaki meri tudi za gospodarskega. V vojni je dozorela tudi želja proletariata, da se osvobodijo političnega in gospodarskega pritiska velikih. Karakteristična za to je osvobodilna vojna narodov Jugoslavije.

Politično osvobodjeni smo bili primorani stopiti v delovne vrste borcev za gospodarsko osamosvojitve. Pred sedemnajstimi leti smo v težnji za uresničitvijo enakopravnosti delavcev sprejeli samoupravljanje.

Stopili smo na stopnico, ki nam označuje revolucionarno zmago. Svobodni političnega pritiska in svobodni pri načrtovanju našega dela, se srečujemo z vprašanji, ki jih moramo prav tako odločno, kot nekoč z orožjem v roki, premagati. Vsaka nova zmaga na torišču gospodarstva nam zagotavlja lepšo prihodnost. Naša delovna vnaša mora biti sedaj oprta v enakovrednost storitve s tujino. Mednarodni trg nas bo sprejel le, če bo vrednost naših izdelkov za tuji trg sprejemljiva in če bo izdelek tujcem ugajal.

Naši načrti stremijo za izboljšanjem strojnega parka. To nam bo omogočilo boljše delo. Vedno bomo morali misliti tudi na človeka, ki dela v tovarni. Svobodna prihodnost je namenjena izključno njemu.

V sedemnajstem letu upravljanja kolektiva po delavskem svetu, smo mislili predvsem na člane naše go-

spodarske organizacije. Vsa razpoložljiva sredstva smo namenili za stanovanjsko izgradnjo in pri tem uspeli. Pred zaključkom so dela na novem stanovanjskem bloku. V prvi fazi so gotova tudi individualna stanovanja, ki jih gradijo naši delavci. Za vse nove stanovalce bo tako urejeno eno največjih vprašanj in zadošeno bo željam.

Vsa naša hotenja in vsi naši načrti so osredotočeni v gospodarsko

in družbeno reformo. Letošnji praznik kolektiva je zato praznik v času, ko se zavedamo, da imamo in razpolagamo s tistim, kar smo ustvarili. Ta politika nam je znana in zato se moramo toliko bolj zavzeti za to, da bomo naše načrte tudi izpolnili.

To je poslanica za 17. september 1967 in to je hkrati čestitka kolektivu za dosežene uspehe.

Ni bil za vse »kolektivni« dopust

Zelje in zahteve ni mogoče izpolniti v tednu dni. Večino del so tokrat opravili »pod zemljo«.

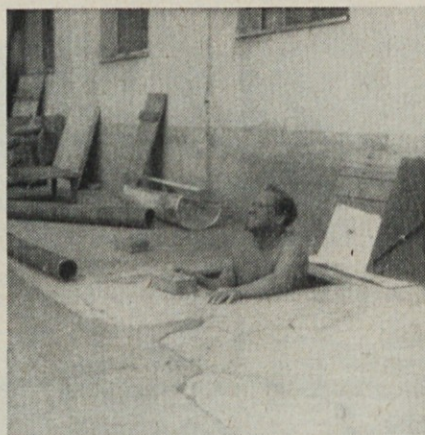
Sonce je neusmiljeno pripekalo. Tudi v Jaršah je bilo tisti teden, ko je bil remont, zelo vroče. Mnogim je bilo vroče, še številnejši pa so bili tisti, ki jim je bilo prevroče. V kanalih, kjer so opravljali dela v času letošnjega remonta, pa je bil zrak poleg tega še poln dima in plina, ki je nastal pri varjenju.

Dvorišče okoli skladišča pomožnega materiala je bilo prekopano. Tam, kjer se je zemlja že nekajkrat udrla zaradi delovanja odpadne pare, so za cevovod izkopali nov kanal, ga betonirali in modernizirali. Cesto do novega skladišča preje bodo asfaltirali kasneje. Ni mogoče narediti vsega v tednu dni. Za takó maloštevilno ekipo je dela le preveč.

Na sušilno razpenjalnem stroju dokončujejo dopolnilna dela, o katerih sem pisal že v zadnji številki Konoplana. Stroj ima sedaj štiri dodatna grelna telesa in nov pogonski mehanizem, ki omogoča več stopenj hitrosti delovanja. Grelna telesa pa bodo zadoščala, da bo mogoče nekatere tkanine sušiti pri največji hitrosti. Kljub nenehnemu delu so

ključavničarji opravili zadnja dela šele zadnjo uro.

V kleti stavbe II (izogibam se staremu naslovu predilnica, ker ta ne ustreza več) sem prisostvoval razgovoru tehnikov in tistih, ki morajo

Ivan Pirc, preden se je krepko pridružil

naloge in zamisli realizirati. Načrti, ki kažejo nekatere dele stroja za kosmičenje tkanin, visijo na steni. Risali so jih naši tehniki Weiss, Pogacar, Lesjak in drugi. Zahtevnejše risbe je risal Janez Weiss. Stroj bi naj bil gotov že sredi poletja. Pa še ni, ker so zakasnil z dobavo zunanji sodelavci. Morda bi bilo pravilneje povedano, da so zakasnil dobavitelji nekaterih delov. Vprašanje pa je isto in po jugoslovansko udomačeno. Zato tudi druga dela niso gotova in, zato tudi dodatne proizvodnje ni. Mirko Kašnik pa mi je v zasebnem pogovoru zaupal, da bo stroj kljub temu kmalu gotov. Kot komentar k temu bom zapisal znano dejstvo, da je od načrtov do gotovega izdelka dolga pot; tem bolj, čim zahtevnejši je stroj.

V kleti oplemenitilnice sta bili na delu dve skupini. Prva je praznila čistilne bazene za odpadno vodo. Odstranili so koks, katerega naloga je bila bistriti odplako; napram kemikalijam pa je koks nemočen. Zaradi kemikalij v vodi moramo Ribiški

Tome in Kušar režeta navoj

družini v Domžalah plačati letno 2000 N din, drugim (Vodni skupnosti) pa še precej več. Obstoječi bazeni v kleti oplemenitilnice bodo v prihodnje delovali le na principu pretoka ali sedimentacije. Odplake bodo torej bolj čiste, trdimo pa, da slabše ne bodo.

V drugi skupini sta Jernej Ručigaj in Stane Grljč. Slednji mi je rekel, da je kar sključen od stalnega dela v nizkih kanalih. K opravljenemu delu pa sta rekla, da je to bilo za tako kratek čas preveč. Napeljala sta vse parovode na novo, pri tem uporabila cevi večjega premera; odstranila, kar smo tekom časa le začasno namestili in pripravila napeljave za nemoteno uporabo. Veliko je teh cevi in ventilov; večkrat bi mi morali povedati, kam vodi ta ali ona cev, da bi si vse zapomnil, toliko je tega.

Ko je govora o delu v kanalih, naj končam svoj zapis »v kanalu«. Nisem sicer zlezel vanj, ker je povabljeni Ivan Pirc prišel iz njega. Globoko je zadihal sveži — in vroči — poletni zrak ter se skromno pridušil nad delom katerega mora opraviti v kanalu.

Veliko dela je bilo opravljenega v tednu dni. Elektrovi, ki so jih napeljevali naši električarji po 16 ur na dan; pleskarska dela povsod, kjer je bilo pleskanje potrebno in težaško delo v rovih, po katerih najbrž ne bomo nikoli hodili.

Potili so se naši sodelavci. Njihova telesa so bila oznojena, kakor telesa onih, ki so se predajali ob istem času sončnim žarkom na kopališčih Jadrana. Eni in drugi pa so se prav gotovo veselili osvežujoče vode. Če so bili naši sodelavci »iz podzemlja« tokrat prikrajšani za dopust ob morju, naj bo vsaj ta zapisek priznanje, da so opravili veliko delo, in da to cenimo.

Otmär Lipovšek

Cvetje podaljšuje življenje

Ljubite cvetje!

Vzemite si malo časa za zabavo s cvetjem in videli boste, da cvetje pomlajuje dušo in podaljšuje človeku življenje. To je najnovejšo psihoterapeutsko odkritje. Pogled na cvetje, barva cvetja ter njihov vonj, oblika listov in celotna harmonija cvetja deluje umirjajoče. Cvetje je terapija vsakdanjosti ter nam marsikatero sivino obarva rožnato. Ne prinašajmo cvetje le bolnikom, ker ga, predvsem veliko, potrebujejo zdravi ljudje.

Vsakdo lahko sam oceni svojo naklonjenost do cvetja in po tem spozna, če je človek, ki je prijeten za okolico ali nasprotno — vase zaprt, krut človek.

Očanci so že pravilno modrovali, ko so dejali: Beži pred človekom, ki ne ljubi cvetja in glasbe!

Majda Skrinjar
višja med. sestra

Vtisi in spoznanja s strokovne ekskurzije

Po prvomajskih praznikih je Višja tehnična šola organizirala za svoje slušatelje-absolvente strokovno ekskurzijo z ogledom in razgovorom na treh državnih inštitutih (Milano, Pariz, Zürich) in ogledom tovarne Renault pri Parizu in Sulzer v Winterturhu v Švici.

Nacionalni inštitut za varstvo pri delu v Milanu

Prva postaja na tej 10-dnevni poti je bila Milano. Imeli smo razgovor po vprašanih varstva pri delu na njihovem inštitutu ENPI (Ente Nazionale per la prevenzione degli infortuni). Sedež tega inštituta je v Rimu, podružnice pa so v vseh sedežih italijanskih provinc. Samo ENPI v Milanu ima 2 000 000 delavcev na svojem območju zaposlenih 200 tehnikov, doktorjev in psihologov. Skupaj z ostalimi po tovarnah pa skrbi za varstvo pri delu okoli 20 000 zaposlenih. Pri njih izdaja ministrstvo zakone o VD. Za izvajanje teh zakonov skrbi inšpektorat dela. ENPI ima v svojem sestavu: tehnični sektor z nalogo, da kontrolira stroje in naprave pri podjetjih, dalje zdravstveni sektor za sprejem delavcev. Zdravstvene preglede delajo 1-krat do 5-krat letno, glede na težino dela. Obstaja tudi sektor za vzgojo v varnosti. Financiranje tega inštituta je do sedaj vršila zveza italijanskih industrijalcev. Leta 1952 pa je država določila razne tarife za preglede žerjavov, zdravstvene preglede in podobno. Drugi vir dohodkov pa je v tem, da industrijalci sami zahtevajo preglede strojev in naprav od inštituta.

Izobraževanje in poučevanje o varstvu pri delu se izvaja pri njih že v osnovnih šolah, dalje v srednjih šolah, kjer traja šolanje 5 let, in imajo v zadnjem letniku poseben predmet iz VD z izpitom pred komisijo.

Zdravstveno varstvo je organizirano paralelno z varstvom pri delu. Na inštitutu pregledajo dnevno do 150 ljudi, ravno toliko pa jih pre-

gledajo tudi na terenu. Delajo zdravniške preglede za sprejem v službo, za ugotavljanje poklicnih bolezni, kontrolo invalidnosti dela in podobno.

Dalje smo si ogledali in razgovarjali na inštitutu za delo v Parizu. Ta inštitut je bil ustanovljen leta 1947. Vse stroške v zvezi z nezgodami pri delu plačuje socialno zavarovanje. Obstaja 126 primarnih blagajin, 16 pokrajinskih in ena državna v Parizu. Denar v nacionalne blagajne dajejo vsi delodajalci. Inštitut je organizem, ki dela študije in raziskave v zvezi z VD. Vsako leto v septembru dobijo direktive zveznega socialnega zavarovanja za delo v prihodnjem letu. Imajo tudi biblioteko, ki zbira literaturo, ki izide v Franciji ali drugje v svetu. Inštitut sodeluje tudi z mednarodnim uradom za delo v Ženevi. Inštitut je organiziran iz tehničnega sektorja, laboratorijev, gradbenega sektorja, kemičnega sektorja za ekologijo dela (delovne pogoje). Če pogledamo statistične podatke za leto 1964, je imela samo industrija pri 11 milijonih zaposlenih 1 195 000 nezgod pri delu, od tega je bilo 2188 smrtnih. V tovarnah imajo tudi komiteje za VD. Predsednik komiteja je direktor podjetja. Člani pa so še: zdravnik, varnostni delavec in še trije izvoljeni delavci tovarne. Naloge tega komiteja so, da periodično pregleduje delovna mesta, dela analize o večjih nezgodah ipd. Komite se mora sestati vsaj 1-krat v treh mesecih. Ogled tovarne Renault je bil zanimiv predvsem iz dveh razlogov. Prava je njihova organizacija VD, drugič pa tekoči trakovi in kontejnerji, ki pripomorejo, da se na koncu traku »rodi« vsako minuto in pol nov avto R-1-l. Celotno podjetje zaposluje 60 000 delavcev, seveda so razdeljeni v več obratih — tovarnah. Tako obstoja 12 direktij. V podjetju skrbi za VD 65 ljudi. Med njimi niso všeti zdravniki.

V tej tovarni, kjer delajo samo model R-1-l, je zaposlenih 30 000 ljudi. Za varstvo pri delu pa je služba z 20 varnostnimi delavci. Meseč-

Nova vrata
ob naši
ogradi —
vhod na
parkirni
prostor za
avtomobile

Vtisi in spoznanja ...

no je v vseh tovarnah ca. 1200 ne-
zgod. Od teh jih 600 zahteva bolniški
stalež. Povprečje izgubljenih delov-
nih dni na eno nezgodo je 19. V letu
1966 je bilo v vseh tovarnah skupaj
samo 5 smrtnih nezgod. Njihova
služba za VD ima pravico dajati sa-
mo nasvete, ne more pa samostojno
odločati. Vsak uslužbenec za VD je
podrejen direktorju tovarne — obra-
ta. Največji problem za uspešno var-
stveno delo predstavlja dejstvo, da
so v podjetju zaposleni ljudje 27 na-
rodnosti.

V enem oddelku je celo 60 % tu-
jih delavcev različnih narodnosti.
Pri tem so težave zlasti v jeziku.
Skoraj vsak zna samo svoj materni
jezik in nobenega drugega. Pri spre-
jemu pa dobi vsak novo zaposleni
samo brošuro iz varstva pri delu.

Pri njih ni obvezno nositi zaščit-
nih sredstev. Na teden je 48 delov-
nih ur. Vsak dan traja delo 9 1/2 ure.
V letu je 1 mesec kolektivni dopust,
ki velja za vse zaposlene v tovarni.
Otroški dodatek je pri njih urejen
sledenče: za enega otroka se ne dobi
nič. Za dva 120 Fr (1 Fr = 250 din) za
tri je 250 Fr itd. Če pa je žena za-
poslena doklad ne dobi.

Naslednji ogled smo naredili v
Luzeru, švicarskem nacionalnem in-
stitutu za varstvo pri delu — SUVA.
Ustanovljen je bil že leta 1900.
Zdravstveno-socialno varstvo in var-
stvo pri delu imajo urejeno tako:
nadomestilo za OD v času bolniškega
staleža, zaradi nezgode pri delu, se
izplačuje od 3. dneva naprej in sicer
80 % OD. Za invalidsko upokožitev
je treba na zdravniške preglede po
treh, šestih in desetih letih, ko je
invalidnost dokončno potrjena. Za
nezgodo s smrtnim izidom se dobi
60 %. Vdova dobi po možu 30 %, pod
pogojem, da se ponovno ne poroči,
za vsakega otroka pa po 15 % in to

PRODAJA

v juliju 1967

V juliju prodajnega plana nismo
dosegli; z devetimi odstotki primanj-
kljaja smo dosegli tako le 91 % pla-
na. Plan bi dosegli, če bi imeli na
voljo tkanine, ki so bile naročene.
Glede na slab potek prodaje tekstila
drugod, smo z našimi dosežki kljub
temu lahko zadovoljni.

Analiza neizdobavljenih naročil
nam pove, da nismo uspeli izdelati
vsega pravočasno, kar je bilo naro-
čeno. To velja predvsem za preteklo
obdobje ali točneje, za prvo in dru-
go letošnje tromesečje. Med izdelki
za široko potrošnjo je ostalo precej
naročil neizdobavljenega, kar velja
predvsem za barvno platno artikel
5000.

V juliju je bilo 5200 m² makula-
turnih tkanin.

V mesecu, za katerega velja po-
ročilo, smo izvozili skupno na za-
hodni trg za 12 503 U\$ tkanin in na
vzhodnoevropski trg za 13 110,37 O\$.

Gledalci
požara
v LEKU.
Upajmo,
da bi
pomagali,
če bi bilo
potrebno

do 18. leta starosti, vendar skupaj ne
sme znašati več kot 60 %.

SUVA dobi denar za svoje delo
od podjetij in sicer po premijah od
1 % do 450 % odvisno od specifičnih
nevarnosti v podjetjih. SUVA ima
nalogo, da kontrolira, če so v po-
djetjih narejeni vsi varnostni ukrepi.
Za to delo imajo 130 ljudi. Vseh za-
poslenih v industriji je ca. 1 500 000.
Imajo sekcije za posamezne panoge
industrije.

Varstvo pri delu je na švicarskih
mojstrskih in visokih šolah poseben
predmet.

V Švici je 20 % do 25 % tehnič-
nih vzrokov nezgod. Ostale pa izvi-
rajo iz osebnega faktorja. Lani je
bilo skupaj 170 000 nezgod od tega
500 smrtnih. Zaposlenih pa je bilo
1 500 000 ljudi.

Ogled tovarne SULZER v Win-
terthuru je bil zanimiv predvsem iz
dveh razlogov. To je tovarna, kjer
delajo lokomotive, centralne nape-
ljave, parne kotle, tekstilne stroje in
diesel motorje. Eden teh ladijskih
diesel motorjev je imel 9 cilindrov,
katerih vsak je imel v premeru
900 mm. Skupna moč motorja pa bo
znašala 21 000 KM.

Tovarna obstaja že od leta 1834 in je
bila takrat samo manjša livarna. Da-

nes pa zaposluje 13 500 ljudi. Tudi
tu je zaposleno precejšnje število
tujih delavcev. Približno 1300 Itali-
janov, 200 Turkov, 100 Jugoslovanov
itd. Zato je tudi fluktuacija zelo ve-
lika in sicer 25 % letno.

Druga stvar, ki človeka preseneti,
ko pride v tovarno, je skrb za var-
stvo pri delu. Vsem nam so dali že
pri vrtarju očala in čelado. V vseh
obratih pa smo videli, da vsi zapo-
sleni spoštujejo predpise iz varstva
pri delu. Torej nosijo osebna zaščit-
na sredstva. Pa tudi sankcije za
neupoštevanje predpisov so stroge.
Če nekdo enkrat ne nosi npr. čelade,
gre na zagovor k predpostavljenemu
in mesečna plača je nekaj % nižja.
Če pa večkrat prekrši, ga odpuste iz
službe. Zato ni veliko nezgod pri de-
lu. Imajo 4 nezgode na 100 zapo-
slenih, od tega jih je polovico takih,
ki zahtevajo do 3 dni bolniškega
staleža. V celem podjetju je tudi
1200 vajencev, ki se učijo 23 različ-
nih poklicev. Učna doba traja 4 leta;
dve leti v delavnici in dve leti v šoli.
Ker imajo varnost pri delu kot po-
seben predmet, se že med učno dobo
naučijo tudi varno delati, kajti zave-
dajo se, da je tudi varno delo eden
od pogojev za visoko produktivnost.
S tem pogledom je bila naša stro-
kovna pot zaključena.

PROIZVODNJA

v juliju 1967

Julij je dopustniški mesec in je običajno v tem mesecu največ ljudi na
dopustu. To se odraža tudi v proizvodnji, kjer plan kljub zadovoljivi oskrbi
s surovinami, ni bil dosežen. V konfekciji in tiskarni pa se pozna pomanj-
kanje naročil.

Po oddelkih je bil plan dosežen naslednje:

	Plan julij 1967	Indeks julij 1967
Predilnica	63,5 %	44,5 %
Tkalnica	94 %	106,1 %
Oplemenitilnica	91,4 %	93,1 %
Tiskarna — t. m.	—	76,4 %
b. m.	—	59,2 %
Konfekcija	60,2 %	149 %

Spet je narasla nedovršena proizvodnja in treba bo pospešiti proizvodnjo
v oplemenitilnici in adjustirni.

Kvaliteta izdelkov se je v primerjavi z mesecem junijem izboljšala in
je bilo adjustiranih 93,14 % tkanin I. vrste, napram 91,15 % v mesecu juniju.

Doba sintetičnih snovi

Pomembna je snov, še bolj pa tehnologija

Industrijski razvoj dvajsetega stoletja je bistveno pogojen s proizvodnjo vse številnejših in najrazličnejših snovi, namenjenih za zadovoljevanje človekovih potreb. Na eni strani tehnika ni nikoli črpala iz tolikih virov kot to stoletje, na drugi strani pa tudi nikoli ni toliko ustvarjala, saj je kar po vrsti spreminjala elemente iz zemlje, morja in zraka ter jih naredila uporabne.

Eden najbolj spektakularnih in revolucionarnih prispevkov tehnologije k proizvodnji industrijskih snovi je v ustvarjanju novih snovi, znanih pod skupnim imenom plastične snovi, ki so posnemale naravne proizvode ali pa so brez primere v naravi imele lastnosti, ki so ustrezale kakšni posebni rabi.

Z uporabo predvsem ogljikovih derivatov različnih izvorov (premog, nafta, katran, celuloza iz lesa in ostankov sladkornega trsa) je kemični industriji s postopkom imenovanim polimerizacija, uspelo sestaviti zapletene verige atomov, tako da je dobila vlakna, liste ali drugačne oblike, ki so bile zelo odporne. Raznovrstnost in kompleksnost verig, ki jih je bilo mogoče ustvariti, je bila skoraj neskončna. Doseči je bilo mogoče številne različne lastnosti, pač odvisno od kemičnih elementov, ki so sestavljali proizvode in od proizvodnih postopkov. Nadomestitev baznih ogljikovodikov s silikoni je še povečala lestvico možnosti.

Prototipa plastičnih snovi so izdelali že v začetku tega stoletja, namreč celuloid in bakelit. Prvo sintetično vlakno, umetno svilo ali rayon, so uporabljali že v letih 1890 in njena proizvodnja z raznimi postopki se je zlasti razmahnila v letih med 1900 in 1920. Po letu 1930 se je na tržišču pojavilo veliko število novih plastičnih snovi, zlasti v Nemčiji, kot »ersatz« ali nadomestni proizvodi, ker je bilo drugih prvin premalo.

Vendar so vse možnosti, ki jih ponujajo plastične snovi, začeli spoznavati šele med drugo svetovno vojno in po njej, ko se je izboljšala njihova kakovost. Proizvodnja za vojno tako pomembnih snovi, kot sta nylon za padala in sintetična guma za avtomobilske plašče, je šele odkrila pomembnost sintetičnih proizvodov. Namesto da bi se zadovoljili z izdelovanjem nadomestnih proizvodov, ki bi lahko tekmovali s kakšno naravno snovjo, so tovarnarji plastičnih snovi skušali izdelati snovi z lastnostmi, ki so manjkale naravnim proizvodom, zato so vrgli na tržišče veliko raznovrstnih vlaken, listov, oblik in snovi, ki jih je bilo mogoče mešati z drugimi snovmi, kot sta les in steklo, ki so tako dobile nove lastnosti.

Razvoj plastičnih snovi je šel vzporedno z razvojem in proizvodnjo stekla, snovi, ki je prav tako izde-

lana iz prvine, peska, ki obstaja v neomejenih količinah in jo je lahko dobiti. Čeprav je steklarstvo že zelo stara umetnost, pa je steklo poceni in splošno uporabljeno šele po mehaniziranju pihastva v začetku dvajsetega stoletja. V naslednjih letih se je uporaba stekla še povečala, ker so našli postopke, s katerimi je postalo manj krhko, pa vendar še vedno trdno in prozorno...

V drugi polovici devetnajstega stoletja se je beton kot gradbeni snov pridružil opeki, kamnu in lesu; v dvajsetem stoletju je postal eden najbolj uporabnih materialov za gradnjo industrijskih objektov, za večino velikih mestnih zgradb, mostov in zelo prometnih cest. Imel je to prednost, da so ga izdelovali iz prvin, ki jih je v izobilju na številnih mestih, in da je z njim preprosto ravnati. Zaradi velike količine cementa in železa, ki sta potrebna za zadostno odpornost, pa je beton težak gradbeni material, odličen za temelje, neprimeren pa za zgornji del zgradbe in za ostrešje.

Z mešanjem žagovine, vulkanske lave in nekaterih lahkih mineralov, ali pa z dodajanjem kemičnih proizvodov so izdelali nove, lažje in bolj vsestransko uporabne betone. Tako je bilo mogoče že vnaprej izdelati in sorazmerno lahko prepeljati posamezne betonske plošče za ostrešje in vmesne stene.

Sredi tega stoletja so znanstveniki različno odgovarjali na vprašanje, ali bo človek zaradi svojega obvladovanja narave kmalu izčrpal zemeljske vire in tako uničil bodočnost prihodnjih generacij ali pa bo

nasprotno sam proces tehnološkega razvoja tako razširil število možnosti, da bodo viri postali vse obilnejši, namesto da bi se izčrpali.

Kemiki si niso edini glede perspektiv, ki jih ponujajo nove sintetične snovi. Nekateri mineralogi se vznemirjajo zaradi izčrpanja starih mineralov, medtem ko drugi že proučujejo možnost uporabe novih. Eni so mislili, da se bodo naraščajoče potrebe po prvinah kompenzirale z vse bolj ekonomično uporabo in bo tam, kjer je bilo potrebno pol tone goriva za eno konjsko silo, kot v prvih motorjih z notranjim izgorevanjem, zdaj zadoščalo 500 gramov za letalske motorje z veliko vrtljaji...

Samo troje je bilo jasno: prvič, sredi tega stoletja so tehnološke možnosti za razvoj virov na osnovi že znanih znanstvenih principov bile videti neomejene; drugič, uporaba virov bo v prihodnosti nedvomno doživela prav tako temeljito spremembo kot v prejšnjih petdesetih letih, ko je petrolej kot gorivo zamenjal les in premog, ko sta beton in jeklo v gradbeništvu zamenjala les in opeko, ko so posebna jekla, aluminij in magnezij zamenjali železo pri gradnji številnih strojev, sintetična vlakna in plastične snovi pa volno bombaž in usnje; in končno, bistveni izvor, od katerega je odvisna industrijska prihodnost človeštva, ni ta ali ona fizična snov, temveč tehnologija sama.

Courier — Caroline F. Ware, K. M. Pannikar, J. M. Romein

Razgledi, 29. julija 1967

Tudi v našem podjetju uporabljamo POLINOZNA VLAKNA

Zaradi hitrega razvoja in vse večje uporabnosti so regenerirana celulozna vlakna pričela v uporabi nekoliko zaostajati. Vzroke za to najdemo v zmanjšanju trdnosti regeneriranih celuloznih vlaken v mokrem stanju, v pomanjkljivosti oblikovanja ter v velikem krčenju teh vlaken pri sušenju.

Šele v zadnjem desetletju je kemikom uspelo izdelati s pomočjo posebnih modifikatorjev novo vrsto regeneriranih celuloznih vlaken. Imenujejo se polinozna vlakna; njim podobna so vlakna z zelo visokim »mokrim modulom«. Zaradi svojih lastnosti so se ta vlakna — regenerirana celulozna vlakna — zelo približala lastnostim, ki jih ima bombažno vlakno. Naglasiti velja predvsem trdnost in obstojnost vlaken v mokrem stanju.

Kljub temu, da je proizvodnja polinoznih vlaken v svetu še v pozidnih razvojnih stopnjah, so zanje že našli splošno uporabnost. Zanimivo pri tem je, da jih, poleg že omenjenih trdnosti v mokrem stanju, odlikuje še sorazmerno nizka cena.

Polinozna vlakna — pri nas so poznana predvsem vinci, airon in zantrel vlakna — lahko uporabljamo čista ali pa v mešanicah z drugimi materiali (volna ali sintetično vlakno) za izdelovanje pletenin ali tkanin za široko potrošnjo ali za tehnične tkanine.

S temi vlakni bomo lahko tudi v našem podjetju nadomestili dražji bombaž oziroma pričeli iz njih izdelovati nekatere nove izdelke (velokord).

Inž. Branko Novak

Umag na 15. mestu

Še prve dni v avgustu je bil Umag na 7. mestu. Od tedaj dalje pada, in kdo ve, kje se bo ustavil, ko bo konec letošnje turistične sezone.

Večje in predvsem bolj znane turistične kraje anketirajo. Pravzaprav delajo to turisti, ki letujejo v teh krajih. Domači in tuji. Vprašanje je, koliko so pri tem domači res merodajni, ker je znano, da je za Jugoslovana letovanje ob morju (ob našem Jadranu) drago in zato tudi domači turizem opada. Torej so udeleženi pri anketiranju tujci, ki so prišli na dopust v naše kraje, v hotele in zasebna stanovanja, kjer jim radi in na široko odpirajo vrata. Zaradi deviz.

Umag je bil torej dolgo na sedmem mestu in je sedaj (23. avgusta 1967) na petnajstem mestu. Ni mi sicer podrobno znano, kaj se ocenjuje, toda če je Koper na prvem mestu, potem bi se upravičeno spraševali, zakaj to. Verjetno pa je (in to moramo verjeti), da je rezultat ankete realen. Komu bi tudi koristilo, če temu ne bi bilo tako. Pa vseeno.

Umag nam je poznan že deset let. Morda nekaterim še dalj. Takrat smo v senci visokih borovcev tabo- rili in uživali udobje počitniških dni. Ugotovili smo, da je kraj lep, morje toplo in ne predaleč od Jarš. Res je, da smo se v začetku vozili v Umag s kamionom in starim avtobusom še skozi Buje, toda danes meri pot od našega podjetja do Umaga točno 172 km.

Po dveh letih so se nam pridružili v taboru tudi drugi kolektivi, ki niso stanovali v platnenih šotorih ampak so si postavili hišice iz lesa. Napravili so korak dalje od nas in bilo jim je udobneje predvsem v slabem vremenu. Na našo naklonjenost do Umaga pa so postali pozorni tudi občinski moške v tem mestu. In seveda tudi v Turističnem biroju, kjer so že od prvega dne dalje kasirali turistično takso. Dinarjev je bilo malo, zato so bili mnenja, da bi kazalo pričeti se zavzeteje baviti z večjim turizmom, kamor sodi seveda tujec s svojimi devizami. Za takšno politiko smo se zavzeli v državnem merilu in tujcem obisk naše dežele omogočili na tako enostaven način, da ga komaj kje še lahko primerjamo z našim.

Tisoč devetsto osemindesetega leta smo se odločili, da si bomo v Umagu zgradili svoj počitniški dom. Otvoritev doma je bil velik dogodek, katerega se je v soboto 1. avgusta udeležilo precej članov kolektiva. Nikoli pozneje ni bilo v Umagu hkrati toliko delavcev iz Induplati, kot na dan otvoritve doma.

Sledi obdobje pogovorov in dogovorov, kdo vse bo še zidal v naši soseski. Resno so k delu pristopili še člani kolektivov LEK, SNAGA iz Ljubljane ter občina BEŽIGRAD. Ti imajo danes na Punti svoje domove. Seveda tudi možje in Umaga niso

držali križem rok. Centralni hotel Beograd s svojim depandansami Miramar in kdo ve, kako se še imenujejo, so zastareli tako glede zunanjega videza, kot s svojo notranjo ureditvijo. Na Punti so zato zrasle nove depandanse (dom, kjer so na voljo le sobe brez prehrane) in tam, kjer so nekoč stali naši šotori se bohotijo lepe zgradbe. Na obali umaškega zaliva pa je leta 1958 zrasel nov hotel A kategorije. Imenuje se Adriatic. Ime srečujemo pogosto, saj je postalo simbolično za nekaj, kar predstavlja luksuz in kar je tudi letos (1967) nezasedeno. Vzrok temu so visoke cene, ki jih tudi tujci niso pripravljeni plačati. Glede cen še to: v cenah za naše turistične usluge smo že dosegli zahodnoevropsko povprečje.

Pred letom dni so uredili severno od Punte tudi avto-camp. V njem je dovolj prostora za tisoč kampistov. Umag ima tako v poletnih mesecih 100 % več prebivalcev kot takrat, ko turistov ni. Umag je lep, je zelen in privlačen. Kljub temu je šele na 15. mestu. Kaj mu torej kvari boljšo uvrstitev? Je v Umagu premalo zabave, ali je restavracijska mreža nezadostna? Zagotovo vem, da dobite v Umagu lažje vse drugo razen »morskih rib«. Ribe so na jedilnikih med najdražjimi jedili. To sem sam videl.

Povrnem se še enkrat k zabavi. V stekleni je bar z običajnim jugoslovanskim barskim programom strip-teasem. Morda je premalo atraktiven, ker si lahko napol izvedeno točko prej omenjenega programa kopalci ogledajo po mili volji na plaži. Kaj torej. Tudi casino ima Umag. V hotelu Adriatic, kjer naši državljanji seveda nimajo vstopa (kdo pa jih sploh pogreša) pač pa tujci. In dohodek se splača vsem, tistim ki dobijo in hotelskemu podjetju. Popolnoma vnamar so pustili v Umagu vprašanje izposojanja čolnov in jadrnic. Imajo jih le tisti, ki jih preko meje pripeljejo s seboj po cesti. Morda nekaj stotin kilometrov daleč. In z njimi bi se dalo dobro zaslužiti. Tudi na organizirano spremljanje

ribičev nihče ne pomisli. Krempko bi lahko mnogi zaslužili četudi bi rib ne bilo preveč v mrežah. Vse drugo je o. k.

In vseeno je Umag šele na 15. mestu. Kdo je med dvajsetimi pred Umagom in kateri so tisti turistični kraji, ki so za Umagom, pa vam povem naslednja tabela:

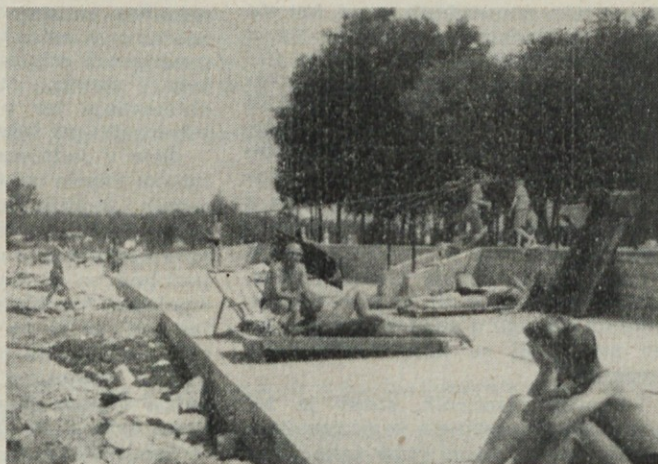
1. Koper	189 330 točk
2. Orebič	185 547 točk
3. Lovran	184 220 točk
4. Božava	183 833 točk
5. Makarska	183 770 točk
6. Rovinj	183 690 točk
7. Vela Luka	182 430 točk
8. Cavtat	181 512 točk
9. Supetar	181 220 točk
10. Novi Vinodolski	181 192 točk
11. Baška voda	181 050 točk
12. Preko	179 309 točk
13. Rabac	178 368 točk
14. Mlini	178 058 točk
15. Umag	177 752 točk
16. Kraljevica	177 648 točk
17. Podgora	177 373 točk
18. Murter	177 299 točk
19. Pula	177 291 točk
20. Stari grad	177 233 točk

Podatki o razvrstitvi prvih dvajsetih turističnih krajev ob našem Jadranu so povzeti iz ankete, katero vsak dan objavlja zagrebški dnevnik Vjesnik. Akcija zasluži vso pozornost in bi jo kazalo prenesti prihodnje leto v naše turistične kraje (v Sloveniji) ker, tako sodim, bi s pomočjo anonimne ankete prišli mnogim hibam in nevšečnostim na kraj. Verjetno ta anketa ni patentirana, pa tudi predraga ni. V času počitnic bi nekaj študentov bilo na ta način začasno zaposlenih.

Odločili smo se za turizem. Vsaka stvar pa nekaj stane. In ta gotovo ni najdražja.

Otmar Lipovšek

Sredi poletne vročine je bilo na plaži pred našim domom vedno živahno

Uveljavljanje pokojninske dobe po novih predpisih

Pokojninsko dobo je možno dokazovati s pričami, samo še do konca tega leta, dočim je rok za dokazovanje posebne dobe potekel 31. 12. 1966.

Zadnje spremembe in dopolnitve temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju so postopek za dokazovanje pokojninske dobe precej spremenile od dosedanjega načina dokazovanja pokojninske dobe. Z dnem, ko je začel veljati ta zakon, to je od 14. marca letos, so prenehale delati občinske in republiške komisije za ugotavljanje pokojninske dobe, ker je prenešana pravica za ugotavljanje pokojninske dobe na zavode za socialno zavarovanje. Da bi se zaščitili skladi pokojninskega zavarovanja in da se doseže tudi čim realnejše dokazovanje pokojninske dobe s pričami, mora zavod za socialno zavarovanje, kadar odloča o zahtevku za ugotovitev časa udeležbe v narodnoosvobodilnem boju ali aktivnem sodelovanju v narodnoosvobodilnem gibanju, najprej preskrbeti obrazloženo mnenje od Združenja borcev NOV občine, v kateri je prizadeti aktivno in organizirano delal v narodnoosvobodilnem boju.

Kadar komunalni zavod za socialno zavarovanje odloča o zahtevku za vstetje obdobj, prebitih v ilegalnem revolucionarnem delu, v zaporih, taboriščih ali internaciji ali konfinaciji zaradi revolucionarnega dela, ali brezposelnost, ki je nastala zaradi revolucionarnega dela, mora komunalni zavod preskrbeti mnenje pristojne komisije v tem, ali so izpolnjeni pogoji za vstetje takih obdobj v pokojninsko dobo. Za taka mnenja je pristojna posebna republiška komisija.

V zahtevkih za ugotavljanje pokojninske dobe, ki se deloma ali v celoti dokazuje z izjavami prič, lahko odredi komunalni zavod za socialno zavarovanje ustno obravnavo, če smatra, da bi bilo to smotno za dokazovanje resnice.

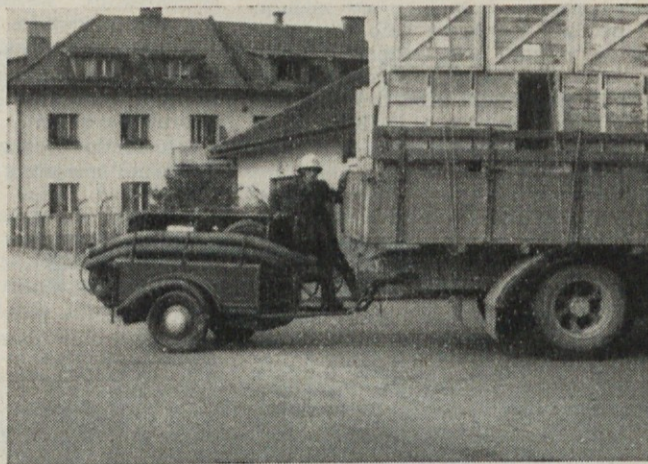
Komunalni zavod začne postopek na zahtevo prizadetega. Proti odločbi komunalnega zavoda se tisti, ki je zahteval ugotovitev pokojninske dobe, lahko pritoži na republiški zavod za socialno zavarovanje, njegova odločba je dokončna. Odločbo o priznani pokojninski dobi mora komunalni zavod za socialno zavarovanje poslati v revizijo republiškem zavodu za socialno zavarovanje. Se le tako postane odločba polnomočna in se vpiše v delovno knjižico. Dokončno ugotovljeno pokojninsko dobo vpiše v delovno knjižico komunalni zavod, ki je izdal odločbo.

Če komunalni zavod ali drug organ ali organizacija v mejah svoje pristojnosti po verodostojnih dokazih ugotovi, da je v delovni knjižici vpisana pokojninska doba neresnična, začne pristojni zavod obnovo postopka za ugotovitev teh dejstev. Obnova postopka je dopustna v petih letih od dneva vročitve dokončne odločbe stranki, če je bila

odločba izdana pred začetkom uporabe tega zakona, to je pred 14. januarjem 1967 — pa v petih letih od dneva, ko se je zakon začel uporabljati. Izjemoma je še dopustna obnova po omenjenih dveh rokih, če je bila odločba izdana na podlagi krive listine ali krive izpovedbe prič ali izvedencev ali je posledica kakšnega dejanja, ki je kaznivo po kazenskem zakoniku, ali da temelji na sodbi, izdani v kazenskem postopku, ki je bila pravnomočno razveljavljena.

lu, ki se nanaša na pokojninsko dobo, s katero je bila že uveljavljena pravica do pokojnine, mora komunalni zavod za socialno zavarovanje, ki izplačuje pokojnino, na podlagi odločbe začeti postopek za novo odmero pokojnine. Zavarovanci in druge osebe lahko po začetku uporabe tega zakona vložijo zahtevo, da se jim po izjavah prič ugotovi pokojninska doba, ki so jo dopolnili pred začetkom uporabe tega zakona, najkasneje do 31. decembra 1967. Ka-

*Požar v LEKU
so pomagali
gasiti
tudi naši
gasilci.
Motorno
črpalko
je pripel
za kamion
šofer Pavli
čeprav
tovornjaka
po opravljeni
vožnji še niti
razložil ni*

Če se v obnovi postopka ugotovi, da je bil z odločbo, s katero so bila ugotovljena obdobja pokojninske dobe, kakršen zakon v korist posameznika, jo mora komunalni zavod spremeniti, odpraviti ali razveljaviti. Na podlagi dokončne v obnovi postopka izdane odločbe se izvrši tudi ustrezni popravek vpisa v delovni knjižici.

Če je odločba, za katero gre pri obravnavi postopka odpravljena, spremenjena ali razveljavljena v de-

sneje bodo lahko pokojninsko dobo dokazovali s pričami le še tisti, ki iz objektivnih vzrokov tega niso mogli prej storiti, kot tudi tisti, ki niso bili v delovnem razmerju in tudi niso opravljali druge dejavnosti, za katero je zavarovanje obvezno, če postanejo zavarovanci, vendar le še v enem letu od ponovnega vstopa v delovno razmerje ali od začetka upravljanja druge dejavnosti.

Železar, leto IX. št. 30

Podražitev bencina napovedujejo

Beograd, 11. avg. 1967. Bencin se bo v Jugoslaviji prihodnje leto verjetno spet podražil, čeprav za zdaj še ni mogoče reči koliko.

V zvezni gospodarski zbornici navajajo, da so se cene za bencin v državah srednje in zahodne Evrope nedavno zvišale. Prav po cenah bencina na tem tržišču, upoštevajoč seveda razne domače kalkulacije, pa se oblikujejo cene tudi v Jugoslaviji.

Čeprav bo podražitev bencina v prihodnjem letu verjetno manjša, kakor je bila zadnja podražitev te vrste, se vendarle lotevajo tega vprašanja zelo previdno in analizirajo številne elemente, ne samo v naftnem gospodarstvu, ampak tudi na tržišču ter sploh v vsem našem gospodarstvu.

Edino, kar je za zdaj zanesljivo mogoče reči je, da je zvišanje se-

danjih cen za bencin, glede na sedanje razmere na mednarodnem tržišču z nafto in naftnimi derivati, nujno in neogibno.

DELO, 13. VIII. 1967

Opravičilo

V zadnji številki našega glasila smo objavili napačno rojstno ime MARICE ZALOKAR, tkalke, ki se je poročila s tovarišem LETNARJEM. Za neljubo pomoto se opravičujemo Marici Letnar in Stanki Zalokar, ki je še neporočena.

Urednik

Ocenimo smeh

Na vprašanje, ali je smeh zdrav, nam mora biti predvsem jasno, kaj pravzaprav je smeh. Že Darwin je pred devetdesetimi leti izdal knjigo, v kateri opisuje čustvene vzgibe pri ljudeh in živalih. V tej knjigi navaja, da je smeh najpreprostejši izraz veselja in čiste sreče.

Smajoč obraz je, kot to vemo, v nekem smislu izraz stopnjevanih življenjskih čustev, optimističnega razpoloženja in pozitivne človekove čustvene razgibanosti.

Do mimične ponazoritve pomaga dobro ubrana razpotegnitev mišičja na obrazu; poznamo celo smejalno mišico v kotu ust (musculus risorius), ki podaljša ustno režo, razširi usta in nekaterim srečnikom izoblikuje ljubko jamico v licih.

Ali smeh od srca ne prevzame vsega človeka!

Smeh je lahko tudi zelo različen in utegne imeti raznoteri pomen. Primitivno rezanje z bučnimi glasovi vse prej odbija kakor ugaja. Kultiviran nasmeh, z vso milino in ljubeznijo, išče odkritih stikov s sočlovekom. Smeh ob dobro pripovedovanem dovtipu, ob veselem snidenju ali veseloigri, ki nas je navdušila, pomeni prav gotovo oddih, sprostitve in veselje. Toda smejanje nad hibami drugih, nad škodo, ki jo je nekdo utrpel, nad zadrego, v katero smo nekoga spravili, je zasmeševanje, nevoščljivost, škodoželjnost in ironija. Smeh lahko torej poživlja — pa tudi ubija.

Nič nas ne sprostí bolj kakor zdrav, nezadržan in odkrit smeh; skoraj neverjetno pa se zdi, da je smeh lahko tudi znamenje bolezni. Poznamo smejalno kap, nevaren pri-

silni smeh, brez notranje vedrine (pri tetanusu) ter menično razdraženost, pri kateri se bolnik smeje vsemu in zopet ničemur. Normalen, navdušujoč, malone nalezljiv smeh je znamenje cvetočega zdravja. Kdor se ne more od srca nasmejati res duhoviti šali, dobri karikaturi ali bistri karikaturi, je kar obžalovanja vreden, saj mu manjka važna tipka na klaviaturi čustev.

Nedvomno je smeh ob pravem času in kraju zdrav in potrjuje pravilnost ljudskega reka, ki pravi: Smeh je najboljšo zdravilo!

Majda Škrinjar
višja med. sestra

OBVESTILA IZ KADROVSKE SLUŽBE

Vstopi:

Marija Pintar, tekstilni tehnik, vstopila 7. 8. 1967

Izstopi:

Olga Zalokar, natakarcica, izstopila 15. 8. 1967.

PISMO VOJAKA OSOLINA

Spoštovani kolektiv

Zopet se oglašam in vas prav lepo pozdravljam ter zahvaljujem za poslane Konoplane, katere z veseljem prečitam, saj me vse zanima, kakšne rezultate dosežejo moji nekdanji sodelavci. Zato se za vse vsem najlepše zahvaljujem.

S prekomando sem odšel v Vraždin (v pismu navaja vojak Osolin svoj novi naslov, katerega lahko dobijo bralci, če to želijo, v našem uredništvu).

Prejmite lepe pozdrave
Lojze Osolin

Pripis uredništva!

Veseli nas, da se naši nekdanji sodelavci oglašajo. Zadovoljni smo tudi z mnenjem o Konoplanu, katerega izdajamo za to, da bi vse članke kolektiva seznanjali z uspehi, doseženimi pri vsakdanjem delu in s politiko, ki nam omogoča vključitev v mednarodno delitev dela.

Vojaku Osolinu, ki je sedaj v Vraždinu, se zahvaljujem za pozdrave in mu želim, v imenu celotnega kolektiva, vse dobro in vračam pozdrave.

Urednik Konoplana

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni naju je v 81. letu starosti za vedno zapustil ljubljeni ata

ALOJZIJ ZAJC

K zadnjemu počitku smo ga spremili v petek 25. avgusta na pokopališče v Domžalah. Vsem, ki ste mu prinesli cvetja in vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti — iskrena hvala.

Hčerki Marija in Fanika
poročena Cedilnik

NOGOMET

ZA POKAL MARŠALA TITA. Nogometaši domače enajstovice INDUPLATI so odigrali v četrtek 17. avgusta tekmo z Usnjarem iz Vrhnike. Kljub zelo pomlajenemu moštvu so domači igralci prikazali lep in zanimiv nogomet, ki se je v rednem času končal neodločeno 1:1.

Stanje je ostalo nespremenjeno tudi v prvem podaljšku. Gostje iz Vrhnike pa so uspeli v začetku drugega polčasa. Z golom, ki je vratarja Bončo presenetil, so povedli in zmagali.

Igralci Usnjaria so zmago zaslužili, domačine pa lahko pohvalimo predvsem za borbenost pri igri. V moštvu so debitirali kar štirje mladinci, ki bodo v prihodnje igrali za člane.

Gledalci so bili s prikazano igro zadovoljni.

ZA POKAL OBCINSKE ZVEZE TK DOMŽALE. Tradicionalno srečanje domačih nogometnih moštev za pokal Občinske zveze, je bilo odigrano v soboto in nedeljo 19. oziroma 20. avgusta letos. Zreba je odločil, da so se prvi pomerili med seboj igralci Induplati in Ihana. Domačini so bili ves čas v premoči in na koncu zasluženo zmagali s 3:1. Častni gol so dali Ihančani iz dobro igranega kazenskega strela pred črto, ki označuje kazenski prostor.

V naslednji tekmi so igralci Domžal z rezultatom 2:1 premagali moštvo Doba. Doblajni so v tej tekmi želi odobra-

vanje gledalcev medtem, ko so igralci Domžal razočarali, ni namreč dosti manjkalo, da bi Doblajni premagali svoje nasprotnike.

V nedeljo sta se prvo srečali moštvi Doba in Ihana. Zmagali so Ihanci z rezultatom 5:2 pri tem pa velja naglasiti, da je kot, predno je žoga še četrtilc našla pot v mrežo vratarja iz Doba, streljal igralec Smid, ki se je ogreval pred srečanjem. Sodnik Nikolič prevare ni opazil in zadetek zato priznal. Negodovanje in zasmeh glavnega sodnika je bil upravičen. Neumestno je tudi zadržanje predstavnika Ihancev Draga Krajskega, ki v tem dejanju ni videl prekršek športnih pravil. Povsem drugače je zadevo presodil Pavlin Zule, ki je predlagal celo disciplinske kazni.

V odločilnem srečanju sta za prvo mesto igrali enajstovici Induplati in Domžal. Mlado in od dveh prejšnjih tekem utrujeno moštvo Induplati je dobro zaigralo le prvi polčas srečanja. V tem delu tekme so Jaršani celo povedli in bili enakovredni tekmeč reprezentanci komunne. Minuto pred koncem polčasa so Domžalčani izenačili rezultat v drugem delu igre pa so potisnili — sedaj že zares utrujene igralce Induplati — v obrambo. Kljub premoči Domžalčanov se rezultat v drugem polčasu ni spremenil. Do spremembe pa je prišlo v prvem delu podaljška tekme. Domžalčani so povedli in zmagali z 2:1.

Pokal so tako osvojili Domžalčani. Vratar zmagovalnega moštva Kušar je prevzel trofejo in rekel: Zmagali smo, ker smo se pošteno borili. To je tudi res in povsem upravičeno. Bili so najboljši čeprav so glede na napovedi tudi malo razočarali. Najboljši igralec na tekmi je bil Zdravko Krajsšek; boljše od drugih pa so še igrali Mihajlo Nagy in Franc Blejec (oba Induplati) in Svoljšak (Dob.)

TEKMOVANJA V NPL. Znano je, da sta enajstovici Bele Krajine in Novo mesto letos tekmovala v višjem razredu. V ljubljanski nogometni podzvezi pa bodo tekmovala naslednja moštva: Rakek, Usnjari, Borovnica (?), Partizan Mirna (na Dolenjskem), Enotnost, Domžale, Dob, Ihan in Induplati. Tekmovanje se je pričelo v nedeljo 3. septembra. Vse tekme bodo odigrali ob nedeljah predpoldne. Tarife za sodniške usluge so letos enake lanskoletnim. Igra se po veljavnih pravilih NZJ (Nogometne zveze Jugoslavije).

Nogometno moštvo INDUPLATI

POROČILA SE JE:

Milena Kavčič, del. v konfekciji, poročena JURAS